

Jakub
Stanjura

Host

Román

Medúzy

Jakub Stanjura
Medúzy

Jakub Stanjura

Medúzy

Brno 2025

© Jakub Stanjura, 2025

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2025

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-2826-4 (PDF)

ISBN 978-80-275-2827-1 (ePUB)

ISBN 978-80-275-2828-8 (MobiPocket)

Není jenom jedna bytost, nikdo z nás.
Margaret Atwoodová, Kočičí oko

Nikdy mě nenapadlo, že by mohla
představovat nebezpečí i pro někoho
jiného než jen pro mě: nevěděla jsem,
že její pahýlovité prsty svážou mou
minulost s budoucností tak, že když
se teď v noci probouzím, moje mysl
se vrací na to místo, k úzkým postelím,
suchému horku, zlomenému srdci.
Hilary Mantelová, Milostný experiment

To Monika jako první prohlásila, že jsme si podobné. Zmoklé jsme se převlékaly v jejím bytě, toho dne prázdném, a já si na sebe brala šedou mikinu a černé kalhoty, které mi půjčila. Ona sama si čirou náhodou zvolila tutéž barevnou kombinaci. Nebylo to zrovna překvapivé: k Moničiným vlastnostem patřila zvláštní touha po jednotvárnosti, téměř každý kousek oděvu si proto kupovala alespoň dvakrát, často ve stejných odstínech. Když se ke mně to odpoledne otočila, nejdříve se zamračila.

„Vypadáš jako já.“

Podívala jsem se do zrcadla šatní skříně. Žena přede mnou mi skutečně připadala jiná než ta, na niž jsem byla zvyklá. Volný střih oblečení překryl rozdíly mezi mým a Moničiným tělem a zevnějšek toho, co z něj zbývalo, byl teď příjemně pravidelný, souměrný; bez mohutných stehů, z nichž se mi to právě vždy zdálo větší než to levé, bez nafouklého břicha. Monika se k zrcadlu přiblížila, aby si nás lépe prohlédla. Měla nečitelný výraz.

„To je tou mikinou,“ řekla jsem.

Ale Monika zavrtěla hlavou.

Ani ne o hodinu později, když déšť ustal, jsme se vydaly do drogerie, rozhodnuté, že si jedna z nás obarví vlasy podle té druhé. Dodnes nevím, co jsme si od toho slibovaly. Možná jsme byly zvědavé, jestli to bude fungovat; možná jsme chtěly samy sobě dokázat, že to fungovat nebude, že jsme každá jedinečná.

Pamatuji si však, že to byla Monika, kdo rozhodl, čím barva bude vzorová. To ona určila, že se přizpůsobím já jí. Poslouchala jsem, jak nám plánuje, co všechno by se s výhodou, již jsme právě objevily, dalo dělat: mohly bychom sdílet permanentku do fitcentra, napadlo ji, i když já na rozdíl od ní necvičila; mohly bychom se

nahrazovat na seminářích, kdykoliv by ta druhá one-
mocněla.

„Stejně mě tam nikdo neposlouchá,“ pronesla ve
dveřích obchodu, pak se soustředila na regály, dokud
neukázala na jednu z polic. „To je ona.“

Na obalu stálo, že je barva zářivě červená, ale mně
připomínala spíš krev, tmavou, hrudkovitou. Sáhla jsem
po papírové krabičce a chvíli ji zkoumala. Žena na fotce
skutečně měla Moničiny vlasy.

„Tvoje hlava stojí dvě stovky.“

Monika se rozesmála. „Počkej, až vytáhnu věrnost-
ní kartu.“

Není to tak těžké, vzdát se sebe sama. Trvá to jen
krátce, pár vteřin, než zboží přejeđe po gumovém pásu
k pokladní, než se otevřou automatická skla u výcho-
du a cesta zpět se uzavře. Odebraly jsme se k Monice
domů, a přestože nás v následujících dnech čekal jeden
z nejdůležitějších zápočtů, skripta jsme ani neotevřely.

Ještě předtím, než jsme barvu rozbalily, ohrály
jsme si v mikrovlnce těstoviny, které Monika uvařila
předeslého večera. Pozorovala jsem, jak žvýká, a pře-
mýšlela, co by mi život pod jejím jménem přinesl. Měla
bych víc? Chtěla bych víc? Z opačné strany republiky
ke mně dolehl život mých rodičů. Všimli by si rozdílu?

Teprve když jsem si v koupelně sundala froté ruč-
ník a pohlédla na své nové červené vlasy, došlo mi, jak
moc je propojení mezi námi nepřírozené. Znepokojeně
jsme se na sebe dívaly do zrcadla a ani jedna z nás ne-
věděla, co říct. Jediné, co nás zvnějšku odlišovalo, byly
mé pihy. Oči, nos i rty, to všechno se rozmazalo; naše
obličej se prostoupily v jeden společný.

„Ukaž.“

Monika si mě natočila k sobě. Dlouze si mě prohlí-
žela a já pocítila silné nutkání se z jejího sevření vymanit,

obrátit se zpátky k zrcadlu, prozkoumat svou podobu o samotě. Moničiny oči ovšem stále pátraly po nesrovnalostech, a protože jich bylo málo, trvalo to.

„Moc se to nepovedlo,“ zhodnotila nakonec.

„Myslíš?“

Přikývla. „Vypadáš divně. Nesedí ti to.“

„Vypadám jako ty.“

Že je něco špatně, jsem si uvědomila, až když Monika přistoupila blíž a začala se mými vlhkými vlasy probírat. Studovala je a sem tam za ně lehce zatahala, jako by se potřebovala přesvědčit, že jsou opravdové. Mezi obočím se jí udělala vráska. Až teď jí patrně docházelo, jak nebezpečná by naše hra mohla být. Zničehonic popadla fén a začala mi vlasy vysoušet. Pokožku pod nimi mi sežehl horký vzduch.

„Počkej, to bolí.“

Jenže Monika pokračovala dál.

„Přestaň!“

Měla jsem fén přiložený těsně k temeni, na jednom malém, omezeném místě, do nějž proudil žár. Snažila jsem se bolest zastavit a Moničinu ruku přemoci, ale byla příliš silná. Tlačila mi hlavici fénu tak blízko, až mě nakonec napadlo: vzplanu.

„Dost!“

Uskočila jsem.

Fén ztichl.

„Promiň!“

Sálavé teplo se mi jako aura šířilo až k zátylku. Párkrát jsem se zhluboka nadechla a vydechla v domnění, že se mi uleví. Nepomohlo to. Nahnula jsem se k umyvadlu a opláchla si dlaň studenou vodou, abych ji mohla přiložit na podrážděnou kůži.

Monika nevěřicně vrtěla hlavou. „Promiň, promiň, promiň. Jsem kráva.“

Chápu to, chtělo se mi odpovědět. I mě by vylekalo, kdyby náš pokus probíhal opačně a ty ses proměnila ve mě. Nahlas jsem to však neřekla. Pokusila jsem se spálené části dotknout a okamžitě jsem ucukla. Monikou bych se tedy stát dokázala; bylo to možné a proveditelné, bylo to jednoduché a ani ne drahé.

„Fakt se omlouvám. Vůbec jsem tě neslyšela.“

Myslím, že tehdy mi Monika zalhala poprvé. Něco ji předtím přemohlo, to bylo jasné, ale co? Nikdy později už jsem se to nedozvěděla. Podobně jako chemická barva na vlasy se i onen den vymyl, i on vybledl. Nezbyla nám ani fotografie, která by o naší sounáležitosti svědčila. Na dvě hodiny jsme se sloučily a nikomu to neřekly.

Ještě toho odpoledne jsem si po cestě na kolej koupila barvu novou. Tentokrát obyčejnou, světle hnědou; takovou, jakou jsem mívala celý život. A ještě toho večera jsem se znovu přebarvila; sama, ve své koupelně, daleko od Moniky.

I.

Monika zmizí na začátku listopadu.

Když vejdu dovnitř, nepořádek v jejím bytě mi zprvu nepřipadá nijak podezřelý. U jídelního stolu leží převrhnutá židle, opodál knihy shozené z police a rozbitý talíř. Že by ji přece jen přemohly vzpomínky? Procházím dál, měkce našlapuji a čekám, že ji v té spoušti najdu, vzteklou a připravenou k výčitkám. Zastavím se, až když v kuchyni spatřím krev.

Vedle lednice, pod parapetem, v rohu u dveří do spižírny; tmavě rudé kaluže naplňují úzkou místnost slabým měděným pachem. Už z obloukového průchodu pochopím, že tohle si Monika nezpůsobila sama. Zašpiněné jsou i skříňky nad kuchyňskou linkou a jejich madla, prostor narušila rozsáhlá brutalita. Práh nepřekročím.

Co udělám poté, si ani později neumím vysvětlit. Otočím se, projdu obývánkem zpátky do předsině až ke vstupním dveřím a ty za sebou zavřu. Nezamknu je. Nechám je tak, jak jsem k nim přišla, a klíč, který jsem od Moniky kdysi dostala, schovám zpět do kapsy. Krev, má krev, nerozlitá, neztvrdlá, mi buší ve spáncích, zatímco sbíhám schod po schodu kolem nově zřízeného výtahu. Nic se nehýbe, ani on; jen já a mé ruce, já a ruce, nohy, ruce, nohy. Ocitnu se na ulici, v metru a nakonec doma, v šedé a rozmazané šmouze se dopravím přes město, aniž zavolám policii nebo kontaktuji Moničinu rodinu.

Myslím na to, opravdu.

Během dopoledne několikrát sahám po telefonu, ťukám trojmístné číslo pro tísňové volání. Tyhle pohyby jsou ovšem pouhou výmluvou, čin schází. O převrhnuté židli, o rozházených knihách, o rozbitém talíři, o Moničině krvi mlčím.

Večer si neustále aktualizují webové stránky různých zpravodajství. Kůže se mi vlní, je vlhká potem

a musím se z postele několikrát přesunout ke komodě, abych si vytáhla nové, suché tričko na spaní. Odhazuji peřinu, abych mohla dýchat; zakrývám se jí, když je mi z nervozity zima. Ale ani jedno evidentně není natolik nepříjemné, abych se přinutila nahlásit, co jsem viděla.

Hned další ráno mi zavolá Moničin bratr Michal.

„Nevíš, co je s Monikou?“ ptá se.

Snažím se ovládnout. „Co by mělo být?“

„Měli jsme se sejít, ale už dva dny mi nebere telefon.“

Nakonec je to on, kdo její zmizení ohlásí na policii a zavolá zbytku rodiny. Podobně jako já si odemkne dveře vlastním klíčem a vidí, čeho jsem byla svědkem předešlý den. Když mi volá znovu, když ke mně doléhají ta slova, která už desítky hodin znám, ta slova, že Monika je pryč, že jí někdo musel ublížit, jeho hlas už není tak pevný. Slyším, jak se někde v dálce Moničin bratr bojí, jak se tenhle muž, který byl pro mě i Moniku vždy ztělesněním stálosti, najednou rozpadá. Potlačím vzlyk.

„Co ti říkali?“

„Vyhlásilo se pátrání,“ rozpláče se Michal.

„A ty o ní nic nevíš?“

„Nemohl jsem se jí dovolat. Myslel jsem... myslel jsem, že má jenom hodně práce. Poslední dobou jí práce měla víc.“

Zní to, jako by se tím dovětkem chtěl uchlácholit, jako by si přál, abych mu ho potvrdila. Ano, máš pravdu. Monika není nezávěsná, Monika má jen víc práce, je kdesi v Praze, v kavárně nebo sdílené kanceláři. Odešla pracovat, jen jí při tom po cestě vytekla krev.

„Třeba je někde poblíž,“ zkuším to. „Třeba bude v nemocnici, jen o tom nevíme. Třeba se jí něco stalo, odjela na pohotovost a teď někde leží.“

Jenže tohle vysvětlení neobstojí, je příliš křehké; dá se příliš snadno rozbít, podobně jako všechny ty věci, které jsem viděla v Moničině bytě. Odtáhnu telefon od ucha a přepnu Michala na reproduktor. Prstem přejíždím po historii zpráv a hovorů, ale nevydržím to dlouho. Varovně se mi stáhne břicho. Michal se mezitím začne zadýchávat.

„Michale, kde jsi?“

„Co když...“ odpoví slabě.

„Je tam s tebou někdo?“

„Co když už...“

„Co?“

„Co když už je pozdě?“

Michal dýchá a mně buší srdce. Představuji si, že mi pod žebry namísto krve pumpuje pouze temnou, hořkou žluč.

„Říkali, že se to muselo stát dřív,“ zasténá Michal. „Že je tam ta krev moc dlouho. Kdybych... kdybych k ní zašel už včera, možná by ještě mohla žít, možná by to přežila.“

Po telefonátu s Michalem plyne čas zvláště: přestává být lineární a třepí se různými směry. V hlavě mi probleskuje Moničina tvář, neprůhledná a povědomá, ale pokaždé se do téhle známé vzpomínky vlomí přítomnost. Moničin obličej se kroutí do šklebu, do zranění.

Uvařím si heřmánkový čaj, usednu k pracovnímu stolu za gaučem a otevřu laptop. Nedovedu si představit, že bych se měla v tomhle rozpoložení pustit do práce, a ani se o to nepokouším. Má cesta nevede k dokumentům, které na mě čekají, nýbrž k internetovému vyhledávači. Napíšu Moničino jméno, příjmení a kliknu.

Nikde nic.

Zajímalo by mě, jestli jsem se včera dopustila trestného činu. Nejsem tak hloupá, abych i tyhle informace zjišťovala na počítači, ale láká mě to. Existuje pro mé chování označení, případně právní termín? Opustil už někdy někdo někoho podobným způsobem? Místo hluku ticho, místo pomoci zrada. Přece nemůžu být sama; pouhá domněnka však tolik uchlácholit neumí.

Myslím na své pohyby, vedoucí pryč od místa, kde byly potřeba, zastírající přátelství, které s Monikou máme. Přitom můj příchod, tentýž pohyb jako odchod, pouze prohlížený z jiné perspektivy, nastal z dobrých úmyslů. Měla jsem starost.

Břícho se mi znovu sevře.

Ozvou se první ranní křeče.

Zavrtím se a vstanu. Masíruji si podbřišek a houpu boky, dokud nesáhnou po ovladači k televizi. Víím, že je to zbytečné, ale stejně přepínám všechny kanály. Za zvuku čerstvě sestříhané reportáže o sílících deštích se pak probírám dřevěnými košíčky, které u mě doma nejsou okrasnými předměty, ale spíše malými lékárníčkami. Někde přece musí něco být.

Trvalo mi dlouho, než jsem si přiznala, že tohle bude hlavní úloha mého bytu: nikoliv domov, ale ošetřovna. Místo pohlednic mám na ledničce připnuté příbalové letáky, místo obrazu visí na zdi kalendář s termíny lékařských prohlídek. Každá místnost obsahuje léčiva na pálení žáhy a překyselený žaludek, proti průjmům a nevolnosti; kapky, žvýkácké tablety a tvrdé tobolky s diskutabilními účinky.

Poté, co prozkoumám i další místnosti, si s naštváním obleču kabát a zamírím do lékárny o pár ulic dál. Když se o hodinu později vrátím, promáčená a prokřehlá, udělám to znovu. Ještě v bundě se sápu k ovladači, mačkám tlačítko a hledám. Pátrám po čemkoliv — a dochází mi, že to ticho, které na každém kanále slyším, je ještě zlověstnější.

Kdyby na mě z obrazovky svítila Moničina fotografie, mohla bych se jí alespoň omluvit. Mohla bych se jí svým způsobem podívat do očí a vysvětlit jí, že mi na ní pořád záleží, že navzdory včerejšímu zaváhání jí chci pomoci. Jenže moderátor mluví o cizích katastrofách, ne o těch mých.

Všimnu si, že mi z oblečení kape na podlahu. Nechám tedy nekonečné pásmo zpráv běžet a odejdu se vysvléct. Zůstane po mně jen špinavá kaluž.

*

Někdy uprostřed dne, v té časové změti, která ještě včera bývala polednem, si přiznám, že to doma nevydržím. Je to ode mě odvážný krok, odejít z bytu na větší část dne, ale věřím, že bych to mohla zvládnout. Sáhnu si na břicho: žaludek ani střeva nic nepředurčují; bez hnutí leží v těle, ve zdánlivé poslušnosti. Vyrazím s obědem v podobě piškotů a doufám, že se nemýlím.

Stromy poblíž knihovny jsou nachové, téměř opadané, ale pár jich odolává. Světla od rána ubylo a mě napadne, že je to správně, že ve dnech, kdy lidé zjišťují, že jejich blízcí zmizeli, by se slunce mělo stáhnout a dopřát všem pocitům alespoň letnou tmou. Projdu kolem vrátnice a zamírím doprava, k vyvýšenému podlaží, kde pracuji nejraději.

Nemůžu si dovolit opravovat texty v kavárně ani ve vlastní kanceláři, na to má cenotvorba není dostatečně ctizádostivá. To nejdůležitější zde ale je, toalety se nacházejí hned za rohem. Ani teď, v jiném prostředí, se ovšem nedokážu ovládnout. Místo abych na počítači otevřela složku s texty, napíšu na klávesnici Moničino jméno a příjmení.

Stále nic.

Jak dlouho to trvá, než se nezvěstná osoba přemístí z jednoho vědomí do druhého, než se o jejím pohřešování dozvedí i ti, kteří nejsou jeho bezprostřední součástí? Tentokrát si výsledky vyhledávání prohlédnu důkladněji.

Jsou to Moničiny články v různých denících. Hned ten první si pamatuji zcela přesně. Monika se kdysi rozhodla zpracovat zkušenosti žen, jimž lékaři nevěřili příznaky onemocnění, a tak se sešlo sedm hlasů, které sborově popsaly své ponížení.

Zpětně si všímám, že by se text dal zeditovat ještě lépe. Trčí z něj neobratné formulace, nenápadné anglicismy, které Monika používala a já sem tam přehlédla. Nedala mi dost času, i na to si vzpomínám. Chtěla článek publikovat co nejdříve, jelikož sdělení bylo podle ní akutní a každý den navíc znamenal další ženu, která odejde z ordinace zmatená a neléčená. Ale já měla i jiné zakázky.

Zajímalo by mě, jestli mám některý Moničin text ještě v počítači, v jeho syrové podobě. Zabrouzdám

a jistě, je to tady. Stejná úvaha, asi o čtvrtinu kratší. Zatímco svým klientům za peníze opravuji jen pravopis, gramatiku a stylistiku, Monice jsem časem začala dodávat i nápady, jak články více propracovat také po obsahové stránce.

Kdy se to stalo? Sjednu myšlí až na konec dokumentu. Prosvítám Moničinou prací sama k sobě, slabě a zoufale. Text o zhruba pěti tisících slovech měl tenkrát obrovský úspěch nejen na sociálních sítích, Monika si díky němu vysloužila i dvě pozvání do televize. Jenže sdílená práce rozhodně nepředurčuje i sdílený úspěch, a tak jsme se —

Dost už, napomenou se.

Je potřeba se soustředit, dokončit nedodělané.

Vracím se k dokumentu od technologické firmy, která mi platí a trpělivě na mě čeká, ne jako Monika, jež si přála mít všechno zadarmo a hned. Vypnu si mobil a pustím se do oprav. Přesouvám čárky z místa na místo, rozdělují příliš dlouhá souvětí. Jako bych třímala pomyslný nůž; krájím, řežu, pitvám a je to slast, moct se dotknout cizího vyjádření, ublížit mu a zranit ho.

Hotová jsem až večer. Odešlu soubor, protáhnu si ztuhlé nohy, na které jsem se za celou dobu ani jednou nepostavila, a vydám se po schodech k východu.

Cítím, že jsem to přehnala, stěny žaludku jako by se mi propadávaly dovnitř. Spolknu piškot, ale nepomůže to. Střeva se svíjejí, chtějí pracovat stejně jako já, a tak je úpěnlivě prosím, aby ještě chvíli počkala. Ne teď, ne na ulici; ne teď, když není kam jejich práci uklidit. Musejí být trpělivá.

Až poblíž tramvajové zastávky, když potřebuji zjistit, v kolik co přijíždí, mě napadne znovu zapnout telefon. Okamžitě se rozbliká. Přicházejí mi notifikace,

esemesky, píšou mi známí i lidé, které jsem neviděla měsíce. Zkoumám jména a časy všech nepřijatých hovorů, ale jde to těžce, neboť se mi třesou prsty. Nakonec stačí jediný řádek od Michala a má předtucha se naplní.

Monika je ve zprávách.

Ve veřejnoprávní televizi Monice věnují dvě minuty, na komerčních televizních kanálech necelých pět. Vím to přesně, protože se později v noci podívám na všechny zpravodajské relace. Pustím si je ze záznamu a budu je mezi sebou porovnávat, budu vyhodnocovat, kolik se toho o ní a o mně zatím ví.

Teď ale nemůžu, teď nejsem sama, teď se před Michalem musím chovat, jako že mi fotografie jeho sestry na obrazovce nenahání hrůzu. Sedím na sedačce vedle něj a pokouším se od Moničiných očí odvrátit zrak.

Lze to však vůbec? Přece jen si zasloužím, abych svým výčitkám čelila tváří v tvář. A přestože naše tváře nejsou stejné, přestože je ta má skutečná a ta Moničina virtuální, něco mi říká, že k vyhasínajícím očím, které na nás hledí z televize, by se člověk neměl otáčet zády.

„Ode dnešního rána se pohřešuje třiatřicetiletá žena z Prahy,“ oznámí moderátor v saku s ramenními vycpávkami. „Její zmizení nahlásil bratr, který v bytě našel stopy krve.“

Skutečnost, že se Moničino zmizení dostalo až do hlavního vysílání, souvisí nejspíš s jejím povoláním. Třebaže Moničiny články nečetla ani polovina diváků, lze jim snadno namluvit, že jde o známou osobu. Že sledováním dnešní reportáže můžou napravit svou nevzdělanost. A kdo dnes chce být dobrovolně nevzdělaný?

Monika je také pohledná oběť. Na fotografii, kterou zpravodajství používá, působí obyčejně; nepobuřuje, neohrožuje. Má tmavě modrou blůzu, účes v pozoruhodných loknách, nesmělý úsměv. Je sympatická a štíhlá, tedy i nevinná a zodpovědná.

Michal se vedle mě téměř nehýbe, pouze nervózně poklepává pravou patou o podlahu. Světlé vlasy se mu už nevlíní, ostříhal si je nakrátko. Na rozdíl od těch

Moničiných jsou očividně ochotnější se přizpůsobit, když na to dojde.

Moderátor ve studiu se spojí s reportérkou v terénu. Večerní rekapitulace odpoledních zpráv skončila a nastal čas představit nový obsah.

„Myslíš, že to budou říkat i v televizi?“ zeptám se Michala.

Už o téhle senzaci vím. Právě díky němu jsem měla alespoň chvíli na to, abych ji stihla vstřebat. Informoval mě o ní teprve po pár minutách, co dorazil; taktně vyčkal, až překročí práh a navzájem se seznámíme s pocity toho druhého.

A skutečně, sotva se zeptám, je to tady, v mluveném doprovodu k předtočeným záběrům Moničiny čtvrti: „Kromě krve našla policie v bytě oběti i lidský prst.“

Michal říkal, že jde o ukazováček, že když v Moničině bytě byl, ničeho podobného si nevšiml, a já mu málem odpověděla, že ani já ne. Od policie se to dozvěděl zhruba po poledni a při pomýšlení, že s tím zjištěním musel žít takovou dobu sám, jsem se mu zatoužila omluvit za to, jak jsem během odpoledne o jeho sestře smýšlela. Byl to lehkomyšlný nápad, ale opodstatněný. O mrtvých jen dobře, říkává se a já už tušila, že jsem tohle rčení možná porušila.

Setru slzu, která mi rozmazává pohled v pravém oku. Začíná mě pálit na hrudi, někde pod žebry. Přemýšlím, jestli je to z nedostatku jídla, nebo z Moniky. Zvednu se a zamířím k lednici pro bílý jogurt, procházím při tom kolem muže v uniformě, který odpovídá na otázku reportérky. Skoro mi připadá, jako by sklo televize bylo to jediné, co nás od sebe dělí.

Kéž bych se za něj dokázala dostat a zeptat se na to, co ženu s mikrofonem nenapadne. Víte o její

kamarádce? Víte, že u pohřešované byla dřív než ostatní? Víte, že nebýt její zášti, mohli jste násilný čin vyšetřovat už včera?

Tkáň v jícnu mě štípe. Z dveří lednice vytáhnou umělohmotný kelímek a vrátím se k Michalovi. Snad ho neurazím, když budu v téhle situaci jíst.

V reportáži mezitím nastane ostrý střih: policejní mluvčí je pryč a reportérka teď stojí kousek od Moničina bytu, u nějž svítí červený štítek *živě*. Dnes už každá zpráva vyžaduje živý vstup, ale taková, která se týká odřezaných částí končetin, obzvlášť.

„Z neoficiálních zdrojů jsme se právě dozvěděli i něco dalšího.“

Michal sebou škubne, tak krátce, že bych si toho asi ani nevšimla, kdyby tím netrhl přehozem na gauči. Vpíjím se pohledem do ženy, která v Moničině příběhu pokračuje dál, mezi informace, které neznáme ani my, blízcí.

„Je možné, že prst nepatří oběti, ale někomu jinému,“ řekne reportérka dramatickým tónem. „Hlavní otázka tedy zní: Kdo všechno v bytě ještě byl?“ Na obrazovce se objeví pruh s kódem pro stažení aplikace. „U nás už se teď dočtete, co o pohřešované říkají sousedé nebo jakou šanci na přežití...“

Šátrám po ovladači. Dívám se pod deku, pod polštáře, ale někde se ztratil, asi se zasekl mezi polstrováním. Nakonec se zmůžu jedině na to, že Michala opusťm a v ostrém, útočném světle televize ho zanechám samotného. Stydím se za to, ale musím. V krku se mi rozhořívá oheň, šíří se mi od žaludku až k jazyku, jako by mi oba orgány spojovala seschlá sláma.

Pak se zavřu, zamknu a opřu se o okraj vany.

Prst, prst, prst.

Napřáhnu ruce a začnu počítat.

Uklidním se, mám je všechny. Všechny jsou tady,
doma.

Prst, prst, prst.

Znovu počítám.

Když pak z koupelny vyjdu, televize už je vypnutá. Michal má obličej v dlaních, vzlyká a nedívá se na mě, avšak já si stejně schovám obě ruce do kapes. Z poličky ke mně shlíží tatáž Moničina fotografie, kterou používají média. Jsem na ní i já, neodříznutá, a mám pocit, že kdykoliv kolem ní procházím, Moničiny oči se za mnou otáčejí.

Odejde zhruba v jedenáct. Setřepe ze sebe deku a poděkuje mi, že u mě mohl zůstat. Oblečení se mu pomačkalo, bavlna na jeho trupu i nohou je teď vrásčitá a podobně unavená. Trápí mě, jak se jeho drobná postava poslední hodiny krčí, jak se jeho obličej přemáhá, a uklidňuji se alespoň tím, že bylo rozumné sledovat tu hrůzu společně. Namlouvám si, že by snad Monika byla ráda, kdyby věděla, že její bratr na to všechno nebyl v Praze sám. Ale kdo teď dokáže s přesností říct, co by chtěla?

„Zítرا pojedu na Vysočinu,“ řekne Michal, když si nazuje boty.

Přikývnu. „Co máma?“

„Chtěla přijet.“

„Mohla by zůstat tady, kdybyste potřebovali.“

Napadne mě, že tohle je to nejmenší, co po tom všem můžu udělat.

Michal však zavrtí hlavou.

„Zakázal jsem jí to. Bylo by to ještě horší.“

Smutné, co by někteří dali za to, aby se k místu činu mohli přiblížit. Měnila by se mnou Moničina matka, kdyby mohla neštěstí své dcery spatřit jako první? Člověka poznamenaná, co tam, za hranicí života, vidí. S Michalem to otrásl také.

Všimá si téže změny i on u mě? Cítí ji zpod mého hlasu, zpod předstírané péče a starosti, kterou ho zahrnuji? Skloní se pro deštník a papírovým kapesníkem utře šedý flek, jež po sobě večerní dešťová voda zanechala.

Celý svůj život býval důvěřivý, podle Moniky příliš. Tvrdila, že se bojí, co ho s touhle naivní oddaností čeká. „Na lidech, jako je on, to všechno stojí,“ rozčilovala se. „A až jednou odejdou, budeme všichni v prdeli.“ Tak zněly její promluvy k Michalovi pronášené přese mě, zoufalé monology, které před ním nevedla.

Souhlasila jsem s ní, stejně jako jsem chápala Michala. Odchody probouzejí v lidech pocity nelobajálnosti, a proto Michal odchází jen z mého bytu, nikam dál. V nemocnici si prohodil služby, ale brzy se zase vrátí, aby mohl pokračovat ve všem, co mu Monika tajně vyčítala.

Navrhnú mu, že rozložím gauč, ale jsem ráda, když odmítne. Zdá se mi, že ani on teď nechce s nikým sdílet prostor, a už vůbec ne čas. To druhé se pořád zvláštňě štěpí, jako by měl dnešní den méně i více hodin zároveň. Nejsem schopná to popsat jinak: jakmile za Michalem zabouchnu, nevím, jestli je brzy, nebo pozdě. Připadám si bdělá i vyčerpaná; rozdvojená.

Uvařím si další heřmánkový čaj. Je mi jasné, že zítra za dnešní životosprávu zaplatím, teď už to však stejně nezvratím. Sednu si zpátky na gauč, zavřu oči.

Čí prst to tedy byl? Michala jsem se na to neptala, ale cítila jsem to: i on musel nad reportérčinými slovy přemýšlet. Co všechno nám policie neřekla?

Zbytek dnešních reportáží zkuším sledovat bez emoci, nezaujatě.

Potřebuji se soustředit, mapovat, zapisovat.

Někdy o půlnoci mám hotovou první osnovu svých předešlých dní. Použila jsem na ni toaletní papír, který jsem si rozmotala přes konferenční stůlek v obýváku.

Jsem paranoidní, přiznávám, ale to je právě hlavní potíží všech, na které v dnešní době něco vyplave: nedostatek paranoie. Kdyby si všechny celebrity zpětně prošly, co před lety psaly na sociální sítě, a daly si tu práci, aby po sobě digitální stopu smazaly, neměly by tolik problémů. Jenže lidi jsou čím dál línější, a jestli se má přijít na to, že jsem nenahlásila zločin, nedopustím, aby se tak stalo kvůli nedostatečné přípravě.

Zkoumám svůj rukopis. Výpověď jsem napsala obyčejnou tužkou. Dalo mi to práci, protože toaletní papír

je tak nadýchaný, že se v něm slabé linky snadno ztratí; i to je však další důvod, proč ho použít.

Čím dál v pročítání zápisu jsem, tím zřetelněji si všímám, že se mi třásla ruka. Nejviditelnější je to v částech, kde se rozdíl mezi pravdou a lží začíná jemně stírat. Přesně téhle nejistoty se musím vyvarovat, až mi ruku nahradí hlasivky a budu o Monice mluvit.

Text se nakonec učím nazpaměť. Opakuji si ho alespoň pětkrát.

Moniku jsem viděla naposledy v září: pravda. Poslední týdny mi nebrala telefon: také pravda. A podobných pravd je plný i zbytek toaletního papíru. Už se nevídáme tolik jako dřív, už spolu neobědváme ani nevečeříme, už se nesetkáváme po práci ani nechodíme do prosklené kavárny. *Naše přátelství je mrtvé*, slyším se říct nahlas a až u druhého čtení mi dojde, že je tahle věta nevhodná. *Naše přátelství skončilo*, opravím se.

Ale ne, takové prohlášení by bylo příliš výřečné a nápadné. Vzpomenu si na Michalovu prvotní domněnku, s níž mi volal. *Monika měla víc práce*, zapíšu. Ano, to zní nenuceně. Poklepu si tupým koncem tužky o čelo. *Občas se to stává. Odmlčí se a vidíme se jednou za tři čtyři týdny*. Musím si to ještě procvičit, písmo je v téhle části mimořádně rozechvělé.

Hotová jsem asi ve tři čtvrtě na jednu. Toaletní papír roztrhám, spláchnu a nikdo se nic nedozví. Splašky ani sračky lidi nezajímají, to už vím.

*

Mé břicho se naplno probudí chvíli poté, co ulehnu do postele. Žaludek a střeva nejprve nenápadně zamručí; zkouší, jestli si všimnu. Převalím se ze strany na stranu, nevěnuji jim pozornost a doufám, že stihnu usnout. Vnitřnosti mě ovšem tlačí, dokonce i ve chvílích, kdy se

schoulím do polohy, která mi většinou pomáhá: na pravém boku, s koleny pokrčenými tak, až se jich skoro dotýkám špičkou nosu.

Pomalou, zhluboka dýchám.

Pak bolest udeří naplno. Nová, žahavá.

Hladím si kůži pod žebry. Pracuji na tom, abych tělo utišila, ale nezabírá to, a tak musím brzy znovu vstát. Chůze mi někdy uleví, skoro jako by činnost dávala nemoci najevo, že jsem ještě tady a nepolevuji. Tentokrát to ale vypadá beznadějně, pálivě křeče sílí.

Prodlužuji tedy obvyklou trasu a přecházím z ložnice do chodby, tam a zpět; z ložnice do chodby a pak do obývacího pokoje, tam a zpět; z ložnice do chodby, do obývacího pokoje a pak do kuchyně, tam a zpět; z ložnice do chodby, do obývacího pokoje, do kuchyně a pak do koupelny.

Sednu si na záchod, ale nic ze mě nevyjde. Ani voda, ani stolice. Výborně, mé orgány jsou alespoň nápadité. Na toaletě pro jistotu zůstanu; bolest ve mně nepravidelně pulzuje a nutí mě schoulit se i v posedu.

Vytáhnu mobil a bez přemýšlení vytočím Moničino číslo. Hledím na něj, dokud mi nedojde, co dělám, a úkon nezruším. Naštěstí se mi to podaří těsně předtím, než se hovor uskuteční a strojový hlas mi oznámí, že je volaný účastník nedostupný.

Ve skřínce nad umyvadlem šátrám po žaludečních kapkách, které si šetřím pro nejhorší případy. V lékárně už mají čtyři měsíce výpadek a představa, že mi dojdou, mě přinutila je schovat před sebou samou, mít je ukryté hluboko za zrcadlem, mimo dosah a lehkovážná rozhodnutí.

Připravím si náčiní a pak už díkybohu kap, kap, kap na lžičku, osm, devět, deset, kap, kap, kap do mě. Zapíjím je a pozoruji při tom svůj odraz.

Jsem zpocená, bílá, promáčklá.

Když se později vrátím do postele, cítím, že mnou konečně začíná prostupovat ono sladké otupění. Víím, že abych usnula, musí přijít právě tohle, znečitlivění a odevzdanost, že právě tyhle vjemy jsou k úspěšně přečkaným nocím nutné. Dneska to však trvá dlouho; bolest se stahuje do tmy příliš pomalu, tělo dřímá jen částečně a hlava zůstává bdělá, těkající.

Monika by mi pomohla. Seděla by u mě, tak aby má nemoc viděla, že nejsem sama. Ráno by mě doprovodila k doktorovi, už posté, a držela mě za ruku, až bych vyšla z ordinace bez diagnózy, už posté.

Opět sáhnu po telefonu.

Z displeje na mě zasvítí povědomá změt jejich článků. Pročítám je jeden po druhém a v hlavě mi při tom zní její hlas. Nedokážu říct, jak je to možné, ale podařilo se jí přivlastnit si i typografii. Vidím Moniku v řezu písma; části, které pro ni bývaly podstatné, mívala vyznačené kurzívou, a vždy když jsem jí pomáhala, věděla jsem, že kurzívy se má červená propiska nesmí dotknout. Kurzíva byla Moničina pravá identita a na mně bylo, abych to respektovala. Před každým odesláním do redakce ji Monika sice zahladila, ale já si stále pamatuji místa, na nichž se písmo začínalo ohýbat.

Poznám je i dnes. Zatímco prstem kloužu po displeji, texty se v různých pasážích křiví, podobně jako se zkřivily hodiny od Moničina zmizení. Tak takhle ubíhá čas bez lidí, na něž jsme zvyklí.

Někdy nad ránem, ještě než se všechno kolem probarví a lze s jistotou říct, jak místnost okolo vypadá, mobil zhasnu a odložím. Stihnu noc na její hranici, s obrysy, jejichž úplnost si můžu jen domyslet. A právě tenhle přechod mezi dvěma dobami, právě tahle

liminální zkratka mezi předtím a potom stačí, abych Moniku pocítila.

Skoro jako by mi říkala: jsem tu s tebou, i když tě nenávidím.

II.

Je konec března. Jarní vzduch už nasytily pampelišky, které letos vypučely dříve. Procházím rozkvétajícím parkem a prsty si přitlačuji sluneční brýle co nejtěsněji k obličejí. Nemůžu dýchat a slzím, prášky proti alergii ale nemám, protože jsem se na polikliniku ráno nedovolala. Raději Monice rovnou píšu, že budu mít zpoždění. Když odpoví, že sama teprve vychází, zpomalím.

V kavárně poblíž Strossmayerova náměstí si objednáám dvojité espresso, přiberu si dílek tvarohové bábovky a usadím se na polštář na schodech, neboť všechna ostatní místa jsou zabraná. Snažím se nevytáhnout z kapsy telefon, neotevřít e-mailovou schránku. Korekturu jsem dnes poslala až v šestnáct hodin a málem tím nedostála své spolehlivosti; den mi proklouzl mezi prsty, stejně jako dva překlipy, jichž jsem si všimla, až když dokument mířil internetovou sítí pryč.

Bylo to zvláštní, vědět, že je zle, a nestihnout to změnit, odcházet z domu s tím, že je má práce hotová a zároveň nedodělaná. Mohla jsem studentce napsat a v navazující zprávě přiložit novou verzi diplomové práce, tentokrát skutečně bez chyb. Ale než jsem to udělala, omylem jsem se pohnutím myši přenesla o pár stran dál a nedodělky už neuměla najít.

Monika dorazí asi za pět minut a omlouvá se, že se zpozdila. Obejmeme se. Uklidním ji, že nečekám dlouho, a posunu hrníček víc do rohu miniaturního stolku, aby se sem vešla i další objednávka.

„Od rána mi všechno trvá,“ řekne mi poté, co se vrátí se dvěma skleničkami prosecca. „Ani ten článek jsem málem nestihla.“

Měříme stejně, i tak mi ale někdy připadá, že když s ní mluvím, musím nepřírozeně zaklonit hlavu, nahnout

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy **Medúzy**.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.